

Ochrana zemědělského půdního fondu

Právní předpisy

- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- vyhláška č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu
- vyhláška č. 48/2011 Sb., o stanovení tříd ochrany
- vyhláška č. 153/2016 Sb., o stanovení podrobností ochrany kvality zemědělské půdy a o změně vyhlášky č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu

Orgány ochrany ZPF (§ 13 a násl.)

- a) obecní úřad obce s rozšířenou působností
- b) krajský úřad
- c) správa národního parku
- d) Česká inspekce životního prostředí
- e) Ministerstvo životního prostředí
- f) újezdni úřad

Předmět a účel zákona

- ochrana zemědělského půdního fondu jako základního přírodního bohatství ČR, jeho zvelebování a racionální využívání
- stanovení pravidel pro odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

Zemědělský půdní fond (§ 1)

= základní přírodní bohatstvím naší země, nenahraditelný výrobní prostředek umožňující zemědělskou výrobu a jedna z hlavních složek životního prostředí

KN – druh pozemku x ochrana

Zemědělský půdní fond

- a) zemědělská půda – pozemky zemědělsky obhospodařované: orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty
    - půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není
  - b) rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže
  - c) nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby
- trvalý travní porost lze změnit na ornou půdu jen se souhlasem orgánu ochrany ZPF

Třídy ochrany zemědělské půdy (§ 3 odst. 5)

- zemědělská půda se dělí podle kvality do 5 tříd ochrany (vyhláška č. 48/2011 Sb., o stanovení tříd ochrany) →
- stanovují se pomocí bonitovaných půdně ekologických jednotek, které jsou přiřazeny jednotlivým třídám dle přílohy č. 1 - 5 k této vyhlášce
- BPEJ je charakterizována klimatickým regionem, hlavní půdní jednotkou, sklonitostí a expozicí, skeletovitostí a hloubkou půdy, jež specifikují hlavní půdní a klimatické podmínky hodnoceného pozemku (vyhláška č. 327/1998 Sb., od 1.1.2019 nahrazena vyhláškou č. 227/2018 Sb. o charakteristice bonitovaných půdně ekologických jednotek a postupu pro jejich vedení a aktualizaci) → pětimístný číselný kód

BPEJ

Číselný kód

- klimatický region – první číslice
- hlavní půdní jednotka – druhá a třetí číslice
- sklonitost a expozice – čtvrtá číslice
- skeletovitost a hloubka půdy – pátá číslice

BPEJ = základ pro ocenění zemědělského pozemku (§ 8 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách)

Zásady ochrany zemědělské půdy (§ 3)

- zákazy – znečišťovat, ohrožovat erozí, užívat k nezemědělským účelům, poškozovat zhutňováním, zamokřováním, vysoušením, překrýváním nebo narušováním erozí, používat upravené kaly nebo sedimenty (pokud došlo k překročení preventivních hodnot)
- užívat nebo udržovat půdu v souladu s „charakteristikou druhu pozemku“ (§ 3 odst. 4 písm. a), § 2)
- podmínky pro plantáže dřevin (max. doba, rekultivace, třída ochrany)

Zásady plošné ochrany ZPF (§ 4)

- pro nezemědělské účely je nutno použít především nezemědělskou půdu – v nezbytných případech odnětí ze ZPF za podmínek § 4 odst. 1 písm. a) – f)
- zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu x plochy obsažené v územně plánovací dokumentaci

Ochrana ZPF při vybraných činnostech (§ 5 a násl.

- územně plánovací činnosti
  - zpracování návrhů na stanovení dobývacích prostorů
  - zpracování dokumentace pro umístění záměru
  - stavební, těžební a průmyslové činnosti, terénních úpravy, geologický a hydrogeologický průzkumu
- dodržovat zásady ochrany ZPF + vybrané specifické k vybraným činnostem
- téměř vždy vyjádření/stanovisko orgánu ochrany ZPF

Odnětí půdy ze ZPF (§ 9 a násl.)

- k odnětí je třeba souhlasu orgánu ochrany ZPF – závazné stanovisko (je součástí navazujícího rozhodnutí)/rozhodnutí – omezená platnost
- odejmout bez souhlasu lze ve vyjmenovaných případech (§ 9 odst. 2)
- trvale x dočasně
- zásady odnímání (§ 4 odst. 1)
- na záměry dle § 9 odst. 5 nedopadá (§ 4 odst. 3 – odnětí I. a II. třídy jen ve veřejném zájmu)
- půda se odkládá na určená místa
- postupování žádosti (§ 18 odst. 1)

Odvody (§ 11 a násl.)

- osoba, které svědčí oprávnění k záměru, pro který byl vydán souhlas s odnětím zemědělské půdy ze ZPF, je povinna za odňatou zemědělskou půdu zaplatit odvod ve výši stanovené podle přílohy k zákonu o ZPF
- orientační výše odvodu je stanovena v souhlasu s odnětím půdy ze ZPF, konečná výše v rozhodnutí o odvodech
- o výši odvodu se rozhoduje po zahájení realizace záměru
- změna v povinné osobě (§ 11 odst. 6)
- výjimky z povinnosti platit odvody (§ 11a)
- platba jednorázová x každoroční

Odpovědnost

Opatření k nápravě (§ 3c)

- opatření k nápravě k odstranění závad vzniklých porušením povinností uvedených v § 3 (ohrožení erozí vyjmuto)
- opatření k nápravě závadného stavu vzniklého neplněním podmínek souhlasů vydaných OZPF

Sankce za přestupky (§ 20 a násl.)

Informace (§ 3b)

Evidence informací o kvalitě zemědělské půdy – je součástí evidence půdy – ta je součástí Evidence využití půdy (zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství)

Evidence odnětí zemědělské půdy – vede MŽP